

Zmarła współtwórczyni Książnicy Cieszyńskiej

Data publikacji: 14.11.2022 14:09

Zmarła Profesor Barbara Bieńkowska (1934-2022), współinicjatorka powołania Książnicy Cieszyńskiej i jej współtwórczyni, wybitna badaczka książek, emerytowana dyrektor Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej (IBIN) Uniwersytetu Warszawskiego.

Prof. Barbara Bieńkowska od początku swojej drogi naukowej związana była z Uniwersytetem Warszawskim, na którym w 1955 r. uzyskała magisterium na kierunku filologia klasyczna, a w 1964 r. tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie historii. Równolegle jej uwagę w coraz większym stopniu pochłaniać zaczęły dzieje książki oraz bibliotek. Rozwojowi jej zainteresowań w tej dziedzinie sprzyjała aktywność zawodowa z lat 1955 do 1969 r., kiedy to zatrudniona była na stanowiskach bibliotekarskich, od asystenckich poczynając, a na kierowniczych kończąc, w bibliotekach Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej, Polskiej Akademii Nauk, a wreszcie Uniwersytetu Warszawskiego. Kiedy więc w 1969 r. związała się z Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej UW, dysponowała już nie tylko bogatym dorobkiem naukowym, ale i rozległym doświadczeniem praktycznym w dziedzinie, na której miała się odtąd skupiać jej badawcza i dydaktyczna aktywność.

Cieszyn zawdzięcza Profesor Bieńkowskiej powołanie Książnicy Cieszyńskiej. Pojawiła się ona w Cieszynie w 1991 by przekonać władze i uratować bogaty księgozbiór. Jak podają władze Książnicy Cieszyńskiej - ***Zajmujący się zabytkowymi kolekcjami bibliotekarze spodziewali się, że i tym razem skończy się na słowach otuchy i obietnicach bez pokrycia. Mylili się. Natychmiast po wizycie Prof. B. Bieńkowska przystąpiła do organizowania sesji naukowej, a ta zaowocował opinią ekspertów z dziedziny bibliotekoznawstwa, która była kluczowa w powołaniu do życia Książnicy Cieszyńskiej. Wizja zarysowana z inicjatywy i pod kierunkiem Prof. B. Bieńkowskiej, a także poczynione przez nią zabiegi organizacyjne stały się silnym impulsem, który w przeciągu ledwie dwóch lat doprowadził do zespolenia wysiłków podejmowanych przez nowe samorządowe władze Cieszyna, lokalne środowiska kulturalne i naukowe, a także samych bibliotekarzy i zaowocował uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna o powołaniu z dniem 1 stycznia 1994 r. Książnicy Cieszyńskiej, placówki, której powierzono realizację przygotowanego w 1991 r. programu. Autorką nazwy nowo powołanej biblioteki była również Prof. B. Bieńkowska, która pilnie asystowała przy narodzinach Książnicy i jej pierwszych pracach, pełniąc w latach 1992-1993 funkcję przewodniczącej Rady Programowej Oddziału Zabytkowego BM, a w latach 1994-1997 r. funkcję przewodniczącej Rady Programowej Książnicy Cieszyńskiej. W tym czasie uczestniczyła nie tylko w kształtowaniu ram organizacyjnych nowej placówki, nadawaniu jej działaniom właściwych form i zasad, ale podejmowała intensywne zabiegi na rzecz pozyskania zewnętrznych dotacji dla projektów Książnicy Cieszyńskiej, udzielała rekomendacji zgłaszanym przez nią inicjatywom i w bezpośredni sposób włączała się do ich realizacji, oddając do dyspozycji nowo powołanej placówki pełnię swojej wiedzy i doświadczenia*** – dodają władze Książnicy Cieszyńskiej.

W Cieszynie dobrze zapamiętana została także pomoc, z jaką pośpieszyła bibliotekarzom, gdy zawiódł jeden z kontrahentów Książnicy. - ***Prof. B. Bieńkowska bezinteresownie i całkowicie anonimowo wyręczyła go wówczas w obowiązkach, ratując w istocie całe przedsięwzięcie badawcze. Również w okresie późniejszym, gdy z niezależnych od siebie względów nie mogła już pojawiać się w Książnicy, cieszyńscy bibliotekarze odczuwali Jej wsparcie, zawsze mogąc liczyć na fachową radę, konsultacje w trudnych sprawach i rekomendacje dla projektów, z którymi występowali. Prof. B. Bieńkowska z uwagą śledziła rozwój powołanej przy swoim udziale placówki. W 2011 r. pisała: „Przypadków negatywnych można przytoczyć wiele. Tym bardziej radują i napawają nadzieją przykłady pozytywne. Wśród nich pierwsze miejsce zajmuje Cieszyn – «miasto książek»*** - dodają pracownicy i kierownictwo Książnicy.

Wiecej na stronie internetowej Książnicy Cieszyńskiej i Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

KOD